

Nieuwsbrief januari 2025

Allereerst wenst het bestuur u een gelukkig, gezond en inspirerend nieuwjaar toe!

**VOORJAARSBIJEENKOMST thema: “Chirurgijns”
in het Trefpunt op Urk, 29 maart met ALV:**

Frank Huisman: De scheiding van interne en chirurgie in de
Middeleeuwen

Stephen Snelders: Chirurgijns bij de VOC

Karel Noorlander: Chirurgijns te Veere

Jos Andriessen & Marten van Wijhe:
Het rekenboek van Adolph de Meijer

Mart van Lieburg:
De overgang van chirurgijns naar academici

**De uitnodiging voor de voorjaarsbijeenkomst en ALV, met details
voor opgave en vervoershulp volgt binnenkort.**

- **Terugblik**

We kunnen terugkijken op twee geslaagde bijeenkomsten, een op Urk met als thema “Van oude ziektes, de dingen die voorbij gaan” en een in de Mannenzaal te Amersfoort met het thema “Van barmhartige zorg tot ziekenhuis”. De najaar bijeenkomst telde 60 deelnemers die een bezoek brachten aan de unieke middeleeuwse zieken- en bejaardenzaal en kennis maakten met de bewoners.

Op de website kunt u nog eens genieten van de presentaties van beide bijeenkomsten in pdf vorm en zijn ook enkele foto's opgenomen. <https://www.nvmg.nl/leden#19e-vergadering-2024>

Bestuurlijk wordt er gewerkt aan intensievere samenwerking met het Trefpunt Medische Geschiedenis en aan de ontwikkeling van een historische tijdlijn op de website.

- **Folder**

Er is een uitgebreide folder ontwikkeld om meer bekendheid te geven aan de NVMG, de andere historische verenigingen en het Trefpunt. https://www.tmgn.nl/uploaded_files/TMGN_Folder2024.pdf

- **Boekpresentaties op het TMG**

Elke maand wordt een boekbespreking georganiseerd op het Trefpunt op Urk. NVMG leden worden ook in de gelegenheid gesteld deze presentaties bij te wonen. U kunt zich via het secretariaat info@tmgn.nl aanmelden om via een web-link de boekbespreking te volgen. Het Trefpunt verzorgt dan maandelijks de verzending van de link.

- **Voor uw agenda**

29 maart: voorjaarsvergadering NVMG in het Trefpunt.

Woensdagmiddag 26 februari in collegezaal 4 van het AMC om 12.30 en 16.15 uur: De Nieuwe Blokkers AMC 1982-1991 (film).

- **Documentaire en podcast**

9 delige podcast 'Tergooi' Dit zijn prachtige verhalen die iedereen moet horen. Sint-Jan, Hoog Laren, Majella, Zonnestraal, Gooi-Noord, RKZ Hilversum, Streekziekenhuis Hilversum. Het Diaconessenziekenhuis (met een 'c') en het Diakonessenziekenhuis (met een 'k'). Het zijn allemaal namen van ziekenhuizen en sanatoria die ooit in het Gooi stonden. Uiteindelijk kwamen ze allemaal samen in het huidige Tergooi MC. Hoe dat allemaal ging, valt te beluisteren in de 9-delige podcastserie 'Tergooi van oud tot nieuw'. <https://www.tergooi.nl/geschiedenispodcast/>

Film 'De Nieuwe Blokkers' over nieuw geneeskundig onderwijs, het AMC én Amsterdam jaren '80. Ter gelegenheid van 40 jaar Amsterdams UMC, locatie AMC, is de documentaire 'De Nieuwe Blokkers' gemaakt. De film gaat over de belangrijke veranderingen in het medisch onderwijs in de jaren '80, de bouw en opening van het AMC, de verhuizingen van het Wilhelmina Gasthuis en Binnengasthuis vanuit de binnenstad naar het nieuwe AMC en maakt gebruik van oude 8mm-filmbeelden. link <https://buurtsalonjeltje.nl/DeNieuweBlokkers.html>

- **NVMG- en TMGN-website**

www.nvmg.nl en www.tmgn.nl

- **Van onze leden**

Sarah van der Lely is in opleiding tot kinderarts. Daarnaast verricht zij research voor een podcast over administratie druk. Voor haar research zou ze graag in contact komen met beroepsbeoefenaren of medisch historici binnen de NVMG die haar verder kunnen informeren over de ontwikkeling van medische statusvoering en elektronisch patiëntdossiers en/of administratiedruk.

De zusterspeld

Meer medische geschiedenis: het verpleegkundige insigne. Waar de zorg tegenwoordig geconfronteerd wordt met fraude en valse diploma's vormden deze speldjes de bekroning van een opleiding en staan ze als symbool voor een integere en zorgzame hulpverlener.

In de collectie van SHVB op het Trefpunt bevinden zich tientallen insignes, die werden uitgereikt na het behalen van een verpleegsters diploma. Het oudste is het 'wit benen kruis', afkomstig van de eerste kruisvereniging, Het Witte Kruis,

opgericht in 1875, die een opleiding voor zusters organiseerde die een jaar duurde. Daarnaast leidde De Nederlandse Bond voor Ziekenverpleging uit 1892 tot 1921 op tot 'pleegzuster' en vanaf 1897 organiseerde Nosokómos ('verpleger') ook een opleiding, die kort heeft bestaan. Dat insigne is zeldzaam. NU'91 geldt als haar huidige rechtsopvolger.

Nadat in 1921 de wet Ziekenverpleging werd aangenomen veranderde de titel 'pleegzuster' in 'verpleegster/verpleger'. Het diploma en de titel van verpleegsters en verplegers werden beschermd. De naam 'verpleegkundige' werd pas na 1967 ingevoerd. Het insigne maakte duidelijk dat een landelijk uniforme opleiding met succes was afgerond. Het zilverkleurige kruis staat voor het diploma Ziekenverpleging A, (algemene ziekenhuizen). Het insigne daarnaast is het meest volledige: het blauwe kruis staat voor het B diploma (psychiatrie) ; de ooievaar staat voor de later behaalde kraam-aantekening; de puntjes voor de kinderaantekening en de hoekjes voor wijkverpleging

Ida van Deth-Ruys collectiebeheerder SHVB (red.MEFP)

Boekenbijlage

● Recent verschenen boeken

Op website van de NVMG vindt u het complete overzicht met vermelding van de volledige gegevens van nieuw verschenen boeken die medische geschiedenis beschrijven.

Hans Klis: *Help de president is gek geworden*

Uitgeverij Meulenhoff Gebonden, 192 bladzijden

Prijs: € 24,50 ISBN: 9789493028791

Beschrijft presidenten met een psychische aandoening

Isaac Cohensius :*Kampdokter in dwangarbeiderskampen onder de rook van Auschwitz*

uitgeverij Verbum Gebonden, 192 bladzijden

Prijs: € 24,50 ISBN: 9789493028791

Herinneringen van een Nederlandse joodse arts werkzaam in de dwangarbeiderskampen.

Erik van Uden & Maryze Schoneveld van der

Linde;

Konijnenmelk, hamstercellen & zingende kwartels: de strijd om een levensreddend medicijn

uitgeverij Poiesz € 29,50

ISBN: 978 90 819 3228 8

Beschrijft de historie van de ontwikkeling van het eerste medicijn tegen de Ziekte van Pompe.

Lex Boon : *Huisdokteren in Osdorp sinds 1959;*

Boekengilde, 100 blz., prijs: 12,50 euro. Bestellen

via o.a.: Boekengilde.nl

Vier generaties huisartsen kijken terug op hun vak.

Andrea Leerdam , *Woodcuts as Reading Guides . How Images Shaped Knowledge Transmission in Medical-Astrological Books in Dutch(1500-1550) ;*

Amsterdam University Press; gebaseerd op proefschrift uit 2022 **ISBN9789048560257** Ook als gratis als PDF te downloaden.

Studie over kennisoverdracht, beeldvorming en over de nauwe relatie tussen astrologie en geneeskunde in de late middeleeuwen.

